

IZVJEŠĆE: IIAS – JESENSKA ARHIVISTIČKA ŠKOLA 2011.

Od 6. do 13. studenog 2011. održala se u Trstu IIAS jesenska arhivistička škola (*IIAS Autumn Archival School*) u organizaciji Međunarodnog instituta za arhivsku znanost Trsta i Maribora (*International Institute for Archival Science of Trieste and Maribor –IIAS*) čiji su osnivači Državni arhiv u Trstu (*Archivio di Stato di Trieste*) i Sveučilište u Mariboru (*CIMRS/University of Maribor*). Ovo je peta godina od kada škola djeluje, a zamišljena je kao poslijediplomsko usavršavanje (*Post Graduated Training Course*) u trogodišnjem ciklusu. Teme ovogodišnje arhivističke škole bile su Europski projekti u arhivima i Arhivi u današnjem društvu (*European projects on archives and Archives in the present-day society*). Poseban dio školskog programa obuhvaćao je rad na bazi za opis arhivskog gradiva – tečaj *ICA AtoM*.

U Školi je sudjelovalo 27 polaznika iz sljedećih 16 zemalja: Bjelorusija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Crna Gora, Češka, Hrvatska, Italija, Makedonija, Malezija, Rumunjska, Rusija, Slovačka, Slovenija, Sultanat Oman, Srbija, i Ukrajina. Polaznice Škole iz Hrvatske bile su arhivistice Jasna Požgan iz Državnog arhiva za Međimurje i Branka Poropat iz Arhiva Porečke i Pulske biskupije u Poreču. Predavanja su se održavala na engleskom i talijanskom jeziku.

Prva dva dana Škole bila su predviđena za znanstveni skup povodom 21. međunarodnog arhivskog dana, čija su izlaganja bila u svezi s temama Škole: *Europski projekti u arhivima i Arhivi u današnjem društvu*. Polaznici Škole dobili su već prije samog znanstvenog skupa publikaciju IIAS »Atlanti« koja obuhvaća radove svih izlagača na navedenom skupu. Nakon pohađanja znanstvenog skupa polaznici su dobili i potvrdu o prisustvovanju skupu (*Certificate of attendance*).

Treći, zapravo prvi dan radnog dijela za same polaznike, sastojao se od svečanosti službenog otvaranja Škole, koja se, kao i sva naknadna predavanja, odvijala u prostorima Međunarodnog instituta za teoretsku fiziku (*The Abdus Salam International Centre for Theoretical Physics*), kada su u ime Škole sudionike pozdravili dr. Peter Pavel Klasinc, direktor Međunarodnog instituta za arhivsku znanost iz Maribora te dr. Grazia Tatò, direktorica jesenske arhivističke škole navedenog Instituta iz Trsta, koji su sudionike pratili tijekom cijelog trajanja Škole. Tom su se prigodom i sami polaznici Škole predstavili.

Prvo izlaganje održao je dr. Aldo Sparti iz talijanskog Ministarstva kulture (*Ministero per i beni e le attività culturali*) koji je govorio o projektu »Povijesni multimedijalni mediteranski arhiv« (*Archivio Storico Multimediale del Mediterraneo ASMM*) koji obuhvaća bazu podataka na kojoj su objedinjeni digitalizirani i opisani dokumenti i kartografske zbirke talijanskih povijesnih arhiva i arhiva Mediterana dostupnih na zajedničkom multimedijalnom, višejezičnom *on-line* portalu (www.archividemediteraneo.org). Drugo je izlaganje održao dr. Carlo Vivoli iz Državnog arhiva u Pistoji (*Archivio di Stato di Pistoia*) koji je govoreći o principima pristupa arhivima, izložio deset principa i

tehničkih preporuka. Posljednje izlaganje u ovoj sesiji održala je Caroline Maximoff koja je predstavila projekt ICARUS. Popodnevni dio Škole bio je stručni izlet, posjet talijanskom Državnom arhivu u Gorici, čija je ravnateljica dr. Grazia Tatò, u kojem su polaznici Škole, osim predavanja o arhivu, imali prigodu vidjeti i izložbu na temu »Arhivi za jelo i piće« (*Archivi da mangiare e da bere*) organiziranu povodom Svjetskog dana hrane. Polaznici su također posjetili Pokrajinski arhiv u Novoj Gorici u Sloveniji te su se tako upoznali sa specifičnim – jedinstvenim slučajem dviju ustanova koje formalno djeluju unutar dvije različite države, gradova i sustava, a u stvarnosti se nalaze na samo petstotinjak metara udaljenosti, povezane povijesnim okolnostima i odvojene »nevidljivom« granicom.

Četvrti i peti dan Škole dr. Adele Torrance iz UNESCO-va je arhiva u Parizu polaznicima predstavila bazu za opis arhivskog gradiva ICA ATOM (*Access to Memory*). Polaznici su, vođeni uputstvima, učili raditi na bazi putem *demo* verzije te su konkretne primjere iz vlastitih arhiva pokušali implementirati u navedeni sustav. Polaznici su na kraju tečaja dobili na dar besplatan softver (*software*), uz mogućnost da svoju ustanovu uključe u rad navedenog sustava.

Šesti, posljednji dan, Škola se održavala u Državnom arhivu u Trstu gdje su polaznici najprije imali prigodu vidjeti i čuti stručno izlaganje o izložbi arhivskog gradiva na već spomenutu temu »Arhivi za jelo i piće«, a potom su slušali izlaganja arhivskih stručnjaka iz Pokrajinskog arhiva u Mariboru, dr. Miroslava Novaka na temu »Mogućnosti i problemi komunikacije u izradi obavijesnih pomagala« (*Opportunities and pitfalls of communications*) te mr. Zdenke Semlič Rajh na temu »Kreiranje fonda i princip provenijencije – razlika u trenutnoj arhivskoj teoriji i arhivskoj praksi« (*The creation of the fond and the principal of provenance*). Dr. Giulia Barrera iz Uprave za arhive (*Direzione Generale per gli Archivi*) govorila je o arhivima i ljudskim pravima na temelju Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda (*Archives and Human Rights*), a dr. Josef Hanus, ravnatelj Nacionalnog arhiva Slovačke, po struci restaurator, govorio je o sustavu zaštite arhivskog gradiva u spomenutom arhivu te nas upoznao s nekim novim saznanjima na tom polju.

Kao zadnji zadatak, polaznicima je mr. Antonio Monteduro iz Srednjoeuropske inicijative (*CEI – Central Initiative Executive Secretariat*) uručio tekst arhivskih termina na engleskom jeziku koji su se polaznici obvezali prevesti na vlastiti jezik. Navedeni »kratki« rječnik (*IIAS Short Dictionary of Archival Terminology*) bit će objavljen na webnoj stranici Međunarodnog instituta za arhivsku znanost Trst – Maribor (www.iias-trieste-maribor.eu), na kojoj su opisane aktivnosti Škole i Instituta.

Škola je završila podjelom potvrda i zajedničkom fotografijom. Posebnost ove arhivističke škole leži podjednako i u dobroj organizaciji s kvalitetnim stručnim izlaganjima međunarodnog karaktera i u praktičnom radu sudionika, koji zajedničkim radom i druženjem razmjenjuju stručna znanja i iskustva. Dovoljan razlog za prijavu u školu!

Branka Poropat